Miskovics Anna

25-ös parcella

Egy pillanatra elmerültem a gondolataimban, ahogy a sír előtt álltunk azon a meleg őszi napon. Talán ezek voltak a vénasszonyok nyarának utolsó hátramaradt napjai, jöttek-mentek az emberek körülöttünk, ahogy az életben is csak jönnek, és már mennek is. Valójában nem merítkeztem meg az emlékek tengerében, mi több, inkább paprikás hangulatba kerültem a gondozatlan, elhanyagolt sír láttán. A lakása, az kellene mi, a pénze, az jól jött igaz, most pedig nem maradt hátra más, csak a megsemmisítő közöny. A munkátalan bicebóca, aki az utolsó hetekben lejárt, hogy néha ránézzen Joli nénire, és ezért némi pénzt sem átállott elfogadni tőle, még a temetésére sem ment el. Éreztem, ahogy a düh fojtogat, de aztán csak a fájdalom maradt, és a kérdés, hogy mindannyian így végezzük-e. Rájöttem, hogy sose lehet elég korán elkezdeni számot vetni az életünkkel, sőt talán minden gondolatot ezzel kellene indítani, valahogy rutinná edzeni ezt a fajta elszámolást, még ha olykor kínzó is.

Ahogy hangosan is megjegyeztem, milyen helytelen ez a nemtörődömség a nénivel szemben, és milyen sajnálatra méltó, édesanya közbevágta, nem-nem, neki szép élete volt. Hát persze, feleltem, az utolsó harminc-negyven évben egyedüllétre ítélve, akadtak persze aktív évek, beszélgetések, és ahogy az lenni szokott, emberek jöttek és mentek, de végül maradt a demencia és a végső leépülés. Mindennek nem így kellett volna történnie, mára pedig nem látszik más, csak a falevelekkel beborított sír, de ez történik, ha valaki a magánnyal öregedik meg. Kicseréltem a vázában fonnyadozó kórót, amit virágnak csúfoltak, és leöntöttem róla a bűzlő zöld levet, helyébe új csokor került, ami átveszi elődje munkakörét, és átadja magát a lassú rothadásnak, csak úgy, mint mi mindannyian. Megtisztítottam a barnás-narancsos levelektől és mindenféle termésektől a sírkövet, amitől jobban éreztem magam egy ideig. Kart karba öltve sétáltunk el, miközben gondolataim még mindig ekörül forogtak, többé már nem *mindenki* foglalkoztatott, nem az érdekelt, vajon mind így végezzük-e, inkább azon törtem a fejem, vajon én így végzem-e? Korábban is tűnődtem rajta, vajon tudomást szereznének-e egyáltalán „barátaim" esetleges halálomról, vagy nem létezésemről? Eljutna hozzájuk a hír, vagy vállrántással konstatálnák hogy nem válaszolok a közösségi hálón küldött üzeneteikre, biztos csak kifogásokat gyártok, vagy nem tartózkodom otthon, gondolnák, és ezúttal igazuk volna, már nem lennék otthon. Micsoda tuti ürügy volna, talán most először és utoljára.

Vajon édesanya megtalálná a módját, hogy értesítse őket? Vajon okozna fejtörést, hogy én akarnám-e hogy ott legyenek a temetésen, sikerülne a mobiltelefonból kivakarni a megfelelő elérhetőséget? Ki tudja…

Jolika néninek tényleg szép élete volt, kemény élete, de talán pont ez szépítette meg. Mióta ismertem, egyedül élt. Férje, Miksa bácsi már évekkel azelőtt elhunyt, mégis saját halála előtt pár évvel gyakrabban emlegette őt, valahogy ismét az élete részéve kezdett válni, egyszerűen megelevenedett az emléke a szemünk előtt, és ez olykor belénk mart. Édesanya sokszor hallotta tőle találkozásaikkor, hogy épp nála járt bent a kórházban, de akkor is ezzel szolgált magyarázatul, mikor egy szál köntösben találta meg őt egy csípős téli hajnalon, útban vissza a kutyasétáltatásból. Azt kívántam, bárcsak a végén is olyan szépen élhetett volna, mint korábban. Persze nem néztek feléje, csak nagy ritkán, nem volt, aki izzásban tartsa benne az élet lángját. Azt kívántam, és azt reméltem, lesz valaki, aki bennem majd ébren tartja ezt a lángot. Megijesztett a jövő rám vetülő árnyéka, hogy vajon milyen életet tartogathat a számomra. Nagyapa magának köszönhette, hogy egyedül köszöntött rá az időskor, valahogy bele is őrült ebbe a magányba, hangyás lett, ahogy mondani szokták. Vásárolni ment aznap, mikor összeesett, és meghalt. Nem voltak homályos pillanatai, mint Joli néninek, de már évek óta lakat alatt tartotta a lelkét, és házsártos, ellenségeskedő lett, mesélték a házban, ahol lakott. Tiszteletteljes temetést kapott, amin hárman vettünk részt, azóta pedig rendszeresen kapja a virágokat, és azt a pár pislákoló mécsest, anélkül hogy tudná, holtában többet tanít nekem, mint életében. Ugyanakkor a félelem már befészkelte magát, és nincs senki, aki felégethetné ezt a fészket.

Joli néni sírja épp olyan messze fekszik a temető kapujától, hogy gondolataim ezernyi szerteágazó irányba cikázhattak a fejemben. Legutóbb fogorvosom jegyezte meg, hogy olyan rosszkedvűnek talál, mire én azt feleltem, csupán fáradt vagyok. Az is voltam. Egy csöppet megfáradtam az utóbbi időben. Azzal folytatta, higgyem el, életem ezen időszakánál már csak gyermekem születése lesz szebb, a legfárasztóbb, de legszebb időszakom. Nem akartam lelombozni őt, ezért hallgattam. Nem volt semmi igazi mélység, igazi szépség ebben az időszakban, s nem egyezett véleményem a gyermekáldást illetően. Arra gondoltam, magammal akarok végre dűlőre jutni, valahogy a saját boldogságom nyomába kell erednem, de egy percig sem éreztem szégyent, amiért nem osztottam a véleményét. Mostanra már tökélyre fejlesztettem a hallgatás és kedves mosolygás elegyét, amit ilyen esetekre tartogatok. Persze mindenképpen változásra volt szükségem, arra hogy felépítsek valami

használhatót és egyben hasznosat, hogy értelmet találjak minden napban, ne csak néhány vagy ritka alkalommal.

Ha Joli nénire gondoltam, mindig a szépen dauerolt deres haja jutott eszembe, és kedves arca, nem pedig utolsó periódusai, s érthetetlen volt számomra, hogy nem akadtak, akik megemlékezhettek volna róla. Neki persze már mindegy volt, és éppen ezért volt olyan felkavaró a saját halálunk utáni eseményeken elmélkedni, mégis olyan eleven és időszerű a gondolat, mert valahogy mégis együtt él a kettő, egy teljes élet ugyanis nem ad okot az aggódásra, csak a csonkán döcögő jelen emlékeztet a halálra, ahogy az tükröt tart felénk, és röhög a markába.

Lassan elértük a kaput, és kilépni arról a helyről olyan volt, mintha visszatértem volna hamvaimból, vissza az életbe, vagy legalábbis valami olyasfélébe. Elérkezettnek láttam az időt, hogy eleresszem a nyomasztó gondolatokat, valami mással akartam megtölteni az elmém, legyen az néma csend, vagy zavarba ejtő kuszaság, akkor és ott mindegy volt, míg nem a sötétebbik oldalt láttam. Tudtam, hogy nem az az egyetlen út, bármilyen igaz út is legyen, mégiscsak az elkeseredettség és a lemondás kövezte ki, aminek néha könnyebb volt megadóan engedni, hogy átvegye felettem a hatalmat. Mire azonban elértük az autót, egy új érzés lett úrrá rajtam, felszabadító volt tudatában lenni annak, hogy végtére is nálam van az irányítás.